

WERKEN IN DE ELECTROTECHNISCHE SECTOR

WAF TT

JAARGANG 2025 | DECEMBER | EDITIE 18

Hoe goed voel jij
je op het werk? Doe
de werkbaarheidsscan

Ergonomisch
heffen en tillen
voor elektriciens

Palliatief verlof?
Wij bieden
financiële steun

Open-Source Energy Management Systemen

Wat betekent het voor
jou als installateur?

VOLTA

KRUISPUNT VAN ELEKTROTECHNIEK
CARREFOUR DE L'ELECTROTECHNIQUE

Ben je tewerkgesteld in PSC 149.01?

Beheer je dossier online en
volledig veilig met

Wat zijn jouw voordelen?

- ⚡ Wijzig je rekeningnummer en je contactgegevens om je eindejaarspremie te ontvangen.
- ⚡ Ontdek op welke vergoedingen je recht hebt, volg ze op en/of vraag ze aan.
- ⚡ Download je (fiscale) attesten.
- ⚡ Download je deelnameattesten van Volta opleidingen of je opleidings-CV.
- ⚡ Krijg toegang tot je e-learning modules via Volta Academy.

Meld je aan op my.volta-org.be
via CSAM of itsme®.

Inhoud

05 Tijdskrediet of ziekte? My Volta vervangt je papieren aanvraag

06 Hoe goed voel jij je op het werk?

08 Open-source Energy Management Systems

- 04 Benefits
- 06 HR-Connect
- 07 Volta Nieuws
- 08 Research
- 12 Education
- 14 Academy

Volta vzw en Volta FBZ zijn sectorale organen van en voor de werkgevers en arbeiders uit de elektrotechnische sector, meer bepaald het paritair subcomité voor de elektriciens: installatie en distributie (PSC 149.01). Ze zijn opgericht door de sociale partners - beroepsfederaties en vakbonden - van deze sector om bedrijven en arbeiders met raad en daad bij te staan.

Uitgever: Volta vzw
Verantwoordelijke uitgever: Laetitia Cooremans
Volta vzw-asbl, Marlylaan 15/8, 1120 Brussel - Tel. 02 476 16 76
BTW: BE0457 209 993 - RPR Brussel

⚡ WATT'S HAPPENING?

Stilstaan is geen optie

De sector van de elektrotechniek? Dat is één grote stroomversnelling. De energietransitie, digitalisering, nieuwe tools, ... Stilstaan op de werkvloer is dan ook echt geen evidentie. Maar in dit magazine mag het. Voor één keer.

Want wie even stilvalt, ziet vaak scherper waar het écht om draait. Tussen de deadlines en projecten door vergeten we soms hoe sterk onze sector evolueert. En hoeveel vakkennis en samenwerking daarachter schuilgaat. Even stilstaan is dan een manier om bij te tanken, te reflecteren en met hernieuwde energie vooruit te gaan.

Aan het einde van het jaar nemen we traditiegetrouw de tijd om in te zoomen op belangrijk nieuws en vooruit te blikken in de toekomst. Hoe maak je in 2026 werk van werkgeluk? Hoe leer je ergonomisch tillen en heffen, of hoe word je een betere coach? En hoe kies je in godsnaam een Open-source EMS dat perfect bij je project past?

Het zijn maar enkele van de vele topics waar we ons in dit magazine in verdiepen, terwijl onze sector blijft bewegen. Ga jij er in alle rust even door? Dan kan jij straks weer op volle kracht verder.

Op een dynamisch 2026!

Peter Claeys
Directeur Volta

Bye-bye 2025. Welkom eindejaarspremie!

December is niet alleen de maand van kerst en nieuw, maar ook het moment waarop de eindejaarspremie wordt uitbetaald. Meteen nóg een reden om te feesten.

De eindejaarspremie is een bijkomende vergoeding boven op je loon. In de volksmond noemen we het de 'dertiende maand': goed voor wat extra financiële ademruimte. Het bedrag hangt af van je loon en je prestaties in het afgelopen jaar.

Gewoonlijk betaalt Volta een eindejaarspremie van 8,33% op je brutoloon. Benieuwd naar dit bedrag? Check My Volta. De betaling van je eindejaarspremie werd op 12 december 2025 uitgevoerd als je je rekeningnummer hebt doorgegeven en intussen viel je eindejaarsfiche al in de bus. Tenzij je je eBox geactiveerd hebt? Dan vind je het daar digitaal.

Palliatief verlot? Wij bieden financiële steun

Verleen je palliatieve zorgen aan een ernstig ziek familielid? Dan komt daar veel bij kijken. Tijdens deze ingrijpende periode vinden wij het belangrijk dat je inzet erkend wordt. Daarom voorzien we een verhoogde eindejaarspremie voor arbeiders die palliatief verlot opnemen.

Het forfaitaire bedrag wordt berekend op basis van de formule van je onderbreking: volledig, halftijds of 1/5e onderbreking. De dagen waarop je afwezig bent om voor je familielid te zorgen, worden gelijkgesteld met gewerkte dagen. Die tellen dus mee voor de berekening van je eindejaarspremie.

Hoe krijg je deze premie?

Vul een formulier in en bezorg het samen met het bewijs van je palliatief verlot aan Volta terug. Wees gerust: we hebben het eenvoudig gehouden. Zo breng jij dit snel in orde en hoeft je daar al niet meer aan te denken.

Naar het
formulier?
Scan de code.

Tijdscrediet of ziekte? My Volta vervangt je papieren aanvraag

Tot nu toe gebeurden aanvragen voor halftijds tijdscrediet, tijdscrediet einde loopbaan 1/5 of ziekte nog op papier. Daar komt nu verandering in.

Omdat we jou optimaal willen ondersteunen, kiezen we bij Volta voor **My Volta**: een gebruiksvriendelijke, digitale oplossing.

Met My Volta regel je je aanvragen voor halftijds tijdscrediet, tijdscrediet einde loopbaan (1/5) of ziekte snel en zonder gedoe. Net zoals je aanvragen voor tijdelijke werkloosheid of kinderopvang. Geen papierwerk meer, geen verloren documenten: je logt gewoon veilig in met itsme® en volgt alles online op. Waar je ook bent, thuis of op het werk: je hebt altijd toegang tot je dossier.

Naar My Volta?
Scan de code.

Krijg jij een jobbonus?

Werkte je in 2024 voltijds en verdiende je als Vlaamse werknemer minder dan 3.100 euro per maand? Dan heb je recht op een jobbonus: een premie van de Vlaamse overheid.

Ben jij bij de gelukkigen? Dan krijg je tussen november 2025 en eind februari 2026 een brief van de overheid: op papier of via eBox. De jobbonus wordt berekend op basis van je loon van 2024. Om het bedrag te ontvangen, moet je je rekeningnummer registreren op Mijn Burgerprofiel.

Meer info?
Scan de code.

Hoe goed voel jij je op het werk?

Dankzij de **werkbaarheidsscan** krijg je een objectief beeld van je welzijn op het werk. Beantwoord verschillende vragen over diverse aspecten van je werk en krijg een rapport met eerstelijnsadviezen.

Is er op sommige vlakken ruimte voor verbetering? Blijf dan niet bij de pakken zitten. De tool is volledig anoniem. En in 5 à 10 minuten heb je de vragenlijst al ingevuld. Succes!

Hoe happy ben jij op 't werk?
Doe de werkbaarheidsscan.

Wie is wie?

⚡ Wendy De Bruyn

Coördinator Financiën
en Aanvullende Vergoedingen

Al 22 jaar aan boord bij Volta

Wat houdt je job in?

Ik coördineer het Team Finance & Benefits. Dat betekent: zorgen voor verbinding, processen in kaart brengen en structuur en ondersteuning bieden. Daarnaast zet ik mijn schouders onder My Volta. Ik maak het platform zo bekend mogelijk bij ons doelpubliek, zodat iedereen de voordelen benut.

Wie ben je naast de job?

Ik ben mama van 2 lieve dochters en verloofd met mijn partner. Het werk kan ik perfect uit mijn hoofd zetten als ik ga latin dansen of hardlopen. Dit jaar liep ik al 2 halve marathons!

Wat geeft jou positieve hoogspanning?

Een deadline halen, voelen dat we als team vooruitgaan of een vraag krijgen via Teams die niet eindigt in een zoektocht van 20 minuten. Maar ook: mezelf inzetten om complexe materie om te buigen tot een succes en daarvoor waardering krijgen. Of: samenwerken met een team dat zelfs onder stressy omstandigheden blijft lachen.

Waar krijg jij kortsluiting van?

Als ik een formule gebruik in Excel en het resultaat lijkt meer op een sudoku dan op een tabel. Hoewel ik meestal een engelengeduld heb, kan ik daar echt loco van worden...

Waarmee kunnen collega's je een plezier doen?

Een kopje koffie met melk, een goed voorbereide meeting of gewoon door eerst 'hallo, hoe gaat het?' te zeggen vóór je je eerste vraag op me afvuurt. Bonuspunten voor een vleugje humor op het juiste moment of een gedeelde blik van herkenning tijdens een drukke dag. Ik hou van een werksfeer waarin collega's elkaar versterken en successen vieren.

“We werken allemaal hard, maar de positieve sfeer en cultuur houden het werkbaar.”

Open-source Energy Management Systems

Wat betekent het voor jou als installateur?

Slim energiebeheer is vandaag onmisbaar. Of het nu gaat om woningen met zonnepanelen, gebouwen met warmtepompen of kmo's met laadpalen: een Energy Management System (EMS) helpt om energieverbruik en -productie te meten, te sturen en te optimaliseren. Maar wat betekenen die open-source EMS-platformen nu voor jou als installateur? Met welke technische aspecten en valkuilen hou je het best rekening?

Wat is een EMS? De basics!

Een EMS (= Energy Management System) is een systeem dat energieverbruik en productie in een gebouw registreert, analyseert en automatisch aanstuurt. Het doel? Meer zelfverbruik, minder pieken, efficiëntere installaties en lagere kosten.

Zo'n EMS vervult grosso modo drie functies:

- **Visualisatie en monitoring:** je krijgt realtime inzicht in energieproductie en verbruik via dashboards en grafieken.
- **Analyse en voorspelling:** je herkent patronen en voorspelt verbruiksprofielen op basis van weersvoorspellingen of energietarieven.
- **Slimme aansturing:** je regelt automatisch apparaten zoals warmtepompen, laadpalen, batterijen en verwarming. Daarbij maximaliseer je de energie-efficiëntie en verlaag je de kosten voor verbruik.

Wat is een 'open-source' EMS?

Een open-source EMS is een energiebeheersysteem waarvan de software vrij beschikbaar is voor gebruik, aanpassing en uitbreiding. Het draait meestal lokaal op een kleine server of een mini-PC. Zo blijft de data volledig in eigen beheer, wat de controle over privacy vergroot.

Een open-source EMS bestaat uit vier hoofdcomponenten:

- 1. Sensoren en actuatoren:** deze meten en sturen de installatie aan. Denk aan energiemeters, temperatuursensoren, relais en thermostaten.
- 2. Een hub of dongle:** die verzamelt data van sensoren via draadloze protocollen zoals Zigbee, Z-Wave, Bluetooth.
- 3. De centrale controller (server):** het hart van het systeem: de controller verzamelt data, voert analyses uit en activeert regels op basis van vooraf ingestelde logica.
- 4. De gebruikersinterface (UI):** een webinterface of mobiele app waarmee de gebruiker het systeem monitort, configureert en regels instelt voor sturing en optimalisatie.

Open-source EMS-platform voor residentiële toepassingen?

Momenteel zijn er veel open-source EMS-platformen beschikbaar voor residentiële toepassingen. Scan de QR-code op de volgende pagina om EMS-platformen te vergelijken via slimme sturing van energieverbruik, energiemonitoring, domotica of een combinatie.

In tegenstelling tot commerciële systemen met vaste support, ben je bij open-source zelf verantwoordelijk voor het onderhoud.

Enkele valkuilen van open-source EMS

1. Open-source vraagt meer betrokkenheid

Open-source energiemanagementsystemen zijn interessant in situaties waar flexibiliteit, maatwerk en controle belangrijk zijn. Dat geldt voor residentiële installaties met zonnepanelen, warmtepomp, batterij of laadpaal. De gebruiker wil hier zijn energieverbruik afstemmen op de eigen productie. En het systeem moet kunnen meegroeien met nieuwe componenten.

Tegelijk vereist de integratie van een open-source EMS een grotere betrokkenheid van de gebruiker of integrator: zeker bij het installeren, configureren en onderhouden. Voor installateurs opent dit mogelijkheden om diensten aan te bieden die verder gaan dan standaardinstallaties. Denk aan het optimaliseren van eigen verbruik, lastmanagement of het aansturen van warmtepompen en batterijen op basis van weersvoorspellingen of dynamische tarieven.

Voor jou als installateur opent open-source mogelijkheden om diensten aan te bieden die verder gaan dan standaardinstallaties.

2. Nood aan technische kennis en opleiding

Open-source EMS-systemen zijn ontworpen om flexibel te integreren in bestaande of nieuwe installaties. Ze communiceren via gestandaardiseerde protocollen zoals MQTT, Modbus, KNX, REST API's of Zigbee waardoor apparaten van verschillende merken en types eenvoudig samenwerken.

Die flexibiliteit biedt veel mogelijkheden, maar vraagt ook technische kennis. Basiskennis van netwerken en communicatieprotocollen zoals MQTT, Modbus of KNX is essentieel om componenten met elkaar te laten praten. Maar ook programmeervaardigheid is nodig om het systeem te configureren of uit te breiden. Start daarom klein, met een eenvoudige opstelling.

Het vraagt oefening om vertrouwd te raken met de tools en interfaces, en om de mogelijkheden van open-source EMS optimaal te benutten. Omdat de software voortdurend evolueert, veranderen functionaliteiten regelmatig. In tegenstelling tot commerciële systemen met vaste support, ben je als installateur bij open-source vaak zelf verantwoordelijk voor het onderhoud.

Investeren in opleiding of samenwerken met iemand met meer IT-ervaring kan daarom heel waardevol zijn. Ook het gebruik van vooraf geconfigureerde integraties maken de implementatie eenvoudiger.

Wanneer welk open-source EMS?

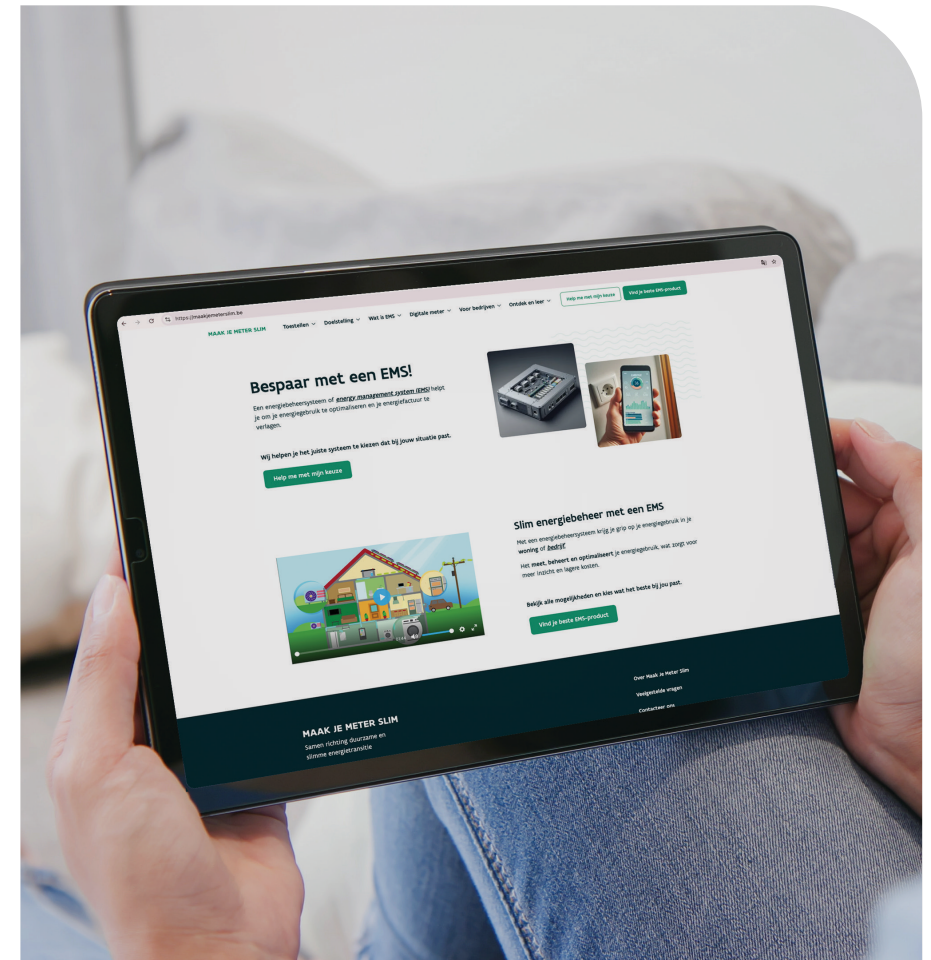
Open-source EMS bieden een flexibele oplossing voor de visualisatie, sturing en integratie van energiecomponenten zoals PV-installaties, batterijen, laadpalen en HVAC-systemen. Ze ondersteunen standaardprotocollen en worden meestal lokaal gehost, wat datacontrole en systeemuitbreiding vergemakkelijkt.

Op zoek naar maatwerk en integratiemogelijkheden binnen energiebeheer? Dan is open-source EMS een veelzijdige optie. Deze systemen bieden ondersteuning voor heel wat protocollen en componenten, en kunnen eenvoudig monitoren of geavanceerd sturen.

Dit artikel kwam tot stand onder OSuTech, een COOCK+ project gesteund door VLAIO.

Bekijk het volledige artikel.

COOCK-OSuTech lanceert maakjemeterslim.be

Op de nieuwe website **maakjemeterslim.be** maakten we het zoeken naar een geschikt EMS makkelijker voor klant en installateur. Daarnaast bundelden we heel wat nuttige info. Zo leggen we uit wat er mogelijk is met een digitale teller en hoe je ermee bespaart.

Maakjemeterslim.be is één van de communicatiekanalen van het project COOCK-OSuTech. Dit Volta-project wordt door Vlaio gesubsidieerd en loopt in samenwerking met Buildwise, Fluvijs, Flux50, UGent-Lemcko en VEKA.

Het doel? Installateurs zoals jou helpen met het aanbieden van Optimale STUringen voor TECHnieken aan hun klanten. In de toekomst kijken we op deze vernieuwde site nog eens alle info van verschillende fabrikanten na. Zo willen we jou als installateur een betere garantie bieden dat je het juiste systeem kiest voor je project.

Nieuwe site checken? Scan de code.

PictoLibro: ons interactief, digitaal beeldwoordenboek

Vertalingen
zoeken?
Scan de code.

De elektrotechnische sector? Da's een wereld met heel diverse werknemers, die verschillende talen spreken. Niet altijd evident om mekaar goed te verstaan. Met PictoLibro, ons digitale beeldwoordenboek, passen we daar een mouw aan.

Hoe? PictoLibro is een databank met realistische afbeeldingen van gereedschap of symbolen die je tegenkomt op de werkvloer. Je vindt er de benaming voor in het Nederlands, Frans, Engels en Duits. Dankzij een geluidsfragment hoor je hoe het woord wordt uitgesproken in een specifieke taal.

Deze applicatie is gratis en kan je ook zonder login gebruiken. Maak je wel een login aan? Dan bewaar je je favorieten in een lijstje: ideaal als je bepaalde woorden heel vaak gebruikt. PictoLibro werd trouwens ontwikkeld in samenwerking met de auto-, bouw- en houtsector en is ook in deze sectoren ontzettend bruikbaar. *Capisce?*

Fris je kennis op met nieuwe fiches

Onze technologische fiches kregen een update. Er werden vijf nieuwe fiches toegevoegd: over de kleurencode voor kabels, netwerkbekabeling, ventilatiebenamingen op de werf, ... Graag bijleren of een aantal basisbegrippen opfrissen? Dankzij deze fiches spijker je je theoretische kennis perfect bij.

Je theoretische
kennis opfrissen?
Scan de code.

Ergonomisch heffen en tillen voor elektriciens

Dagelijks zijn elektrotechnici in de weer met kabels, zware toestellen, ladders en ander zwaar materiaal. Onbewust leidt dit wel eens tot rug- en nekklachten of zelfs langdurige fysieke problemen. Met wat inzicht en de juiste technieken kan je dit risico sterk beperken.

In deze praktische opleiding leer je:

- ⚡ waarom ergonomie zo belangrijk is in je job,
- ⚡ hoe je risico's op rugbelasting herkent,
- ⚡ welke hulpmiddelen je inzet om zwaar tillen te vermijden,
- ⚡ hoe je correct en veilig tilt.

Tijdens het theoretische luik ontdek je hoe je rug werkt, hoe belasting ontstaat en welke gewoontes je kan aanpassen op de werkvloer en thuis.

In het praktische luik oefen je zelf met veelvoorkomend materiaal en leer je stap voor stap een correcte tiltechniek aan.

Resultaat: je beweegt bewuster, verlaagt het risico op fysieke klachten en wint energie voor de dingen die écht belangrijk zijn.

Interesse? Laat het je werkgever weten. Via onderstaande code is inschrijven zo gebeurd.

Slimmer heffen en tillen?
Scan de code.

E-learning: leidinggeven door coaching

Al ervaring als leidinggevende, maar door omstandigheden loopt het nu wat minder vlot? Wil je je werkmethodes vergelijken met wat gangbaar is? Nieuw als leidinggevende en heb je handvaten nodig? Of je werkt samen met een nieuwe medewerker met minder praktijkervaring?

Er zijn 101 redenen waarom je jezelf als leidinggevende binnen een organisatie zou blijven ontwikkelen. Volg dus zeker onze e-learning 'leidinggeven door coaching' en word een echte krak in leiderschap. Hoog tijd om je leiderschapsskills naar een volgend niveau te tillen!

Groeien in leiderschap?
Scan de code.

Volta Academy

Bij Volta Academy stomen we jou klaar voor de toekomst. Dat doen we met e-learnings en fysieke opleidingen. Met onze infosessies houden we je op de hoogte van technologische ontwikkelingen en regelgeving.

LEGENDE

- Aantal **dagen** nodig voor de opleiding.
- Al deze opleidingen gebeuren ter plaatse.

AREI - bestaande en nieuwe huishoudelijke installaties	1
AREI - bestaande en nieuwe niet-huishoudelijke installaties (LS)	2
AREI - Uitwendige invloeden en veiligheidsinstallaties (LS)	0,5
Asbest - Eenvoudige handelingen voor elektrotechnici	1
BA4 - gewaarschuwen	1
BA5 - vakbekwamen	2
Basisveiligheid op mobiele en tijdelijke bouwplaatsen	1
Brandbeveiliging volgens NBN S21-100	1
Ergonomisch heffen en tillen voor elektriciens	0,5
Gestructureerde databekabeling	1
Hands-on workshop ledverlichting	0,5
Laadinfrastructuur: de missing link in elektrische mobiliteit	0,5
Ledverlichting van ontwerp tot installatie	1
LS Kabel- en korstluitstroomberekeningen	2
LS Netsystemen	0,5
LS Overstroom beschermingstoestellen	1
Mentoropleiding	2
Netontkoppelborden	0,5
VCA Basisopleiding	1
Veilig werken aan elektrische hoogspanningsinstallaties	1
Workshop energiebeheersystemen en digitale meter	1

Opleiding vinden?
Scan de code.

Beheer je dossier online en volledig veilig met

VOLTA

KRUISPUNT VAN ELEKTROTECHNIEK
CARREFOUR DE L'ELECTROTECHNIQUE

Contacteer ons

Scan mij als je vragen hebt over

- Aanvullende vergoedingen en eindejaarspremie
- Aanvullend pensioen
- Technologie en regelgeving